

Villa Clementina

Geïntegreerde en inclusieve dagopvang voor
jonge kinderen met en zonder beperking

Aanpassing van spel en omgeving aan de diversiteit in de groep

Oktober 2025

Mieke De Strooper

www.villaclementina.be

Villa Clementina breidt uit!

Pppsstt:
wist jij dat elk van deze projecten uniek zijn in
Vlaanderen?

#villaclementina #omdathetkan

Uitdaging in een diverse groep

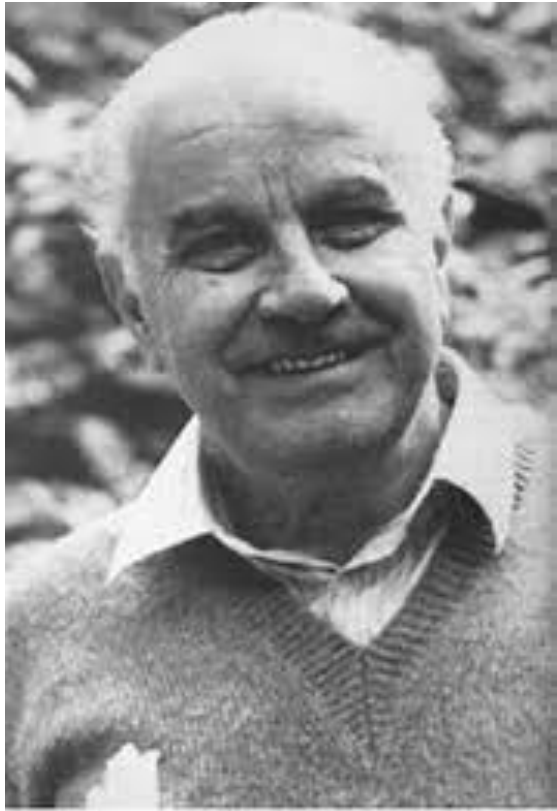

Kinderen met extra ondersteuningsnoden

Eigen motor ontwikkeling?

Omgevingsaanpassing des te belangrijker!

Inclusieve als mogelijkheid en uitdaging

Loris Malaguzzi

Gee de
WERELD
in met
VERWONDERING

Reggio Emilia

Kernideeën

3 pedagogen

Het krachtige kind met mogelijkheid tot 100 talen

De omgeving

[Reggio Emilia baby room environment \(youtube.com\)](#)

[Loose parts play! \(youtube.com\)](#)

De opvoeder

Kijken en luisteren => **documenteren** => nadenken en plannen

Kijken naar omgeving - Houvast

- Veiligheid
- Welke kinderen zitten in de groep
 - Spelstadia?
 - Specifieke noden?
 - Specifieke interesses?
- Spelzones in functie van de kinderen
 - Bewegen
 - Rust
 - Ontdekken
 - Fantasie
 - ...

Kijken naar kinderen - Spelstadia

0 – 4m	Basaal spel: ontdekken eigen lichaam en effecten
4 – 8m	Ontdekken materiaal en omgeving
8m – 12m	Actie-reactie, in- en uit, stapelen, evenwicht
12m – 15m	Functioneel spel: de dingen gebruiken voor wat ze zijn
15m – 24m	Complexer functioneel spel, nadoen en beginnend fantasiespel
>24m	Fantasiespel, regelspel,

Kijken naar Materiaal - Spelstadia

0 – 4m	Basaal spel: ontdekken eigen lichaam en effecten
4 – 8m	Ontdekken materiaal en omgeving
8m – 12m	Actie-reactie, in- en uit, stapelen, evenwicht
12m – 15m	Functioneel spel: de dingen gebruiken voor wat ze zijn
15m – 24m	Complexer functioneel spel, nadoen en beginnend fantasiespel
>24m	Fantasiespel, regelspel,

- Loose parts
- Boekjes
- Potjes
- Blokken
- Poppen
- Verf
- Water
- Autootjes
-

Pedagogisch documenteren

Wat

- Interactie
- Kinderen
- Materiaal
- Begeleiders
- Aanbod
- Reactie
- ...

Hoe

- Foto
- Video
- Tekst
- Gedicht
- Kunst
- ...

DOCUMENTEREN
=
VASTLEGGEN

Waarom

- Optimaliseren van aanbod
- Delen met ouders, elkaar, kinderen, externen
- Bijleren
- Reflecteren
- ...

Wie

- Begeleiders op de werkvloer
- Pedagogisch coach
- Kinderen zelf

Pedagogisch documenteren –spelaanpassing

- Wat valt als eerste op?
- Wat leert ons dit over spelaanpassingen?
- Hoe zou je hiermee aan de slag gaan?

Pedagogisch documenteren –omgeving

- Wat valt als eerste op?
- Wat leert ons dit over belang van omgeving?
- Hoe zou je hiermee aan de slag gaan?

Ondersteuning nodig?

- Centra voor inclusieve kinderopvang
- Outreach of GIO via RTH-diensten
- Privé kine?

Dankjewel voor
jullie aandacht en
véél speelplezier!